

ZPRAVODAJ

FRYMBURSKÉ
OZVĚNY

57

Vydává KaSS v Novém Hrádku

8/92

FRYMBURSKÉ SLAVNOSTI 1992

SOBOTA 27. června:

- 12.00 otevření prostoru Frymburských slavností u sokolovny. Do zahájení hlavního programu bude možné prohlédnout si - výstavu dřevěných plastik a sitované vyšívané krajký.
    - přehlídku zbraní a další výbavy šermířů,
    - ukázky tradičních lidových řemeslných technik, jako je hračičství, košíkářství, sitování a další
    - dále si můžete koupit zatím něco menšího k jídlu a pití,
  - 13.30 zahájení Frymburských slavností Fanfárou trubačů z vald u hradu.
  - 13.35 odchod historického průvodu od hradu Frymburku.
  - 13.50 fanfáry na náměstí
  - 13.55 odchod na sokolovnu.
  - 14.15 obřadné uvítání hradiho pána hrádovským rychtářem, krátká ceremonie.
  - 14.30 zahájení hlavního programu
    - Vystoupení SKUPINY HISTORICKÉHO ŠERMU NOVICA z Nového města - styl 12. stol.
    - Malý koncert PĚVECKÉHO SDRUŽENÍ CANTUS z Jaroměře - styl 15.-16. stol.
    - Vystoupení SKUPINY HISTORICKÉHO ŠERMU DURABO z Turnova - styl 16.-17. stol.
    - Ukončení hlavního programu na cvičišti u sokolovny kolem 16.00 hod.
  - 16.15 divadelní zpracování Erbenovy Kytice v podání žáků základní školy - v sokolovně.
- PEČENÁ BERANINA - přímo na místě: na rožních, ohniště pro děti, na opékání buřty, nápoje všeho druhu, pivo, moravská vína, limonády.
- Prodej drobných uměleckých předmětů, knihy Frymburský almanach, léčivých bylin, koláčů, perníků, domácích trubiček a další příjemná překvapení. Voda z Mariánského pramene v

Rokoli.

Výstavy /viz úvod/, výuka základům šermířského umění, kolo štěstí = hodnotnými cenami.

-19.00 v sokolovně SOUSEDSKÁ TANCOVÁČKA, hudba Pavel Drim.

NEDELE 28. června:

- 9.45 krátké šermířské klání - místo bude určeno později

-10.15 společná vycházka za krásami novohrádeckého okolí

-12.00 ukončení Frymburských slavností - na tom místě, kde právě budou účastníci společné vycházky.

Vážení spoluobčané,

dovoluji si, abych Vám všem, kteří jste se letos zjara podíleli jakýmkoliv způsobem na předvelikonočním úklidu našeho městečka, poděkoval za Vaši ochotu a spolupráci. Jsme si vědomi toho, že každý v dnešní době má sám své práce dost, a tu cennější je každá práce pro nás všechny, kteří zde žijeme.

Děkuji i Vám všem ostatním, kteří se pravidelně během roku staráte o čistotu v bezprostřední blízkosti nejen svých obydlí, ale činíte tak i na prostranstvích veřejných. Prosím Vás o vzájemnou pomoc při udržování pořádku na veřejných prostranstvích, místních komunikacích, náměstí a také místním hřbitově. Těm, kteří se domnívají, že se zbytečně staráme o hřbitov, bych chtěl říci, že hřbitov je obecní a obci patří povinnost se o tzv. místní pohřebiště starat a udržovat ho v pořádku. Hřbitov nepatří žádné církvi ani žádnému kostelu. Domnívám se, že i hřbitov je vizitkou nás všech a těm, kteří tam jsou pohřbeni, jsme povinni se o místa jejich posledního odpočinku starat tak, jak je mezi slušnými lidmi /nepísaným zákonem/ běžné.

Chci také upozornit na používání odpadkových košů, které jsou rozmístěny po Hrádku a jsou pro naše návštěvníky, kteří potřebují odložit nahodilý odpad. V žádném případě nejsou určeny k ukládání domovního odpadu, jak se tomu dosud někdy děje. Je až neuvěřitelné, co jsou někteří z nás schopni odložit do těchto košů. Prosím Vás o pomoc a vzájemnou kontrolu při dodržování zásad soužití mezi občany. Upozorňuji-

te na tyto nešvary. To není žalování ani udavačství, k čemu bych Vás nechtěl nabádat, ale jde o nás všechny, kteří zde **žijeme a hlavně chceme, aby zde žily i naše děti.**

To samé platí i o **odkládání odpadků** jako určený prostor obecním zastupitelstvem, který je pod Burketovým mostem. Jsme si vědomi přísnosti vyhlášky o nakládání s domovním odpadem, ale domníváme se, že při troše dobré vůle to je realizovatelné a většina spoluobčanů to přijala jako věc samozřejmou.

V krátkosti bych Vás chtěl, vážení spoluobčané, seznámit s **plánem prací v obci**, které obecní zastupitelstvo schválilo pro letošní rok. Vše je odvislé od finančních možností, ale ty jsou pro naši obec nedostatečné.

Jak jste si povšimli, pokračuje se na loni započaté **rekonstrukci střešní krytiny na budově základní školy**, která by měla být dokončena do konce měsíce června t.r. Bylo započato s **opravou hřbitovní zdi**, která je v havarijním stavu. **Doravuje se i kaplička sv. Jana Nepomuckého na náměstí**, kde bude také vydlážděn přilehlý ohradník. V měsíci červnu hodláme dokončit **vozovku na náměstí** pokrytí vrchního asfaltového koberce. Potom bychom chtěli začít s úpravou **Bukovecké ulice**, kde podle vyjádření odborníků se bude muset vybudovat kanalizace, aby se zabránilo poškozování vozovky. Tato úprava si vyžádá velký finanční náklad a bude i velmi pracná. Je nutné provést ještě letos **rekonstrukci střešní krytiny na budově obecního úřadu**, která je také v havarijním stavu. Na budově **obřadní smuteční síně** je nutné provést výměnu okapových žlabů a svodů. Tyto klepiřské práce bude nutné provést i na **budově kina**. V letošním roce bude i provoz kina zajišťován opět obcí. Bylo by ještě co opravovat jak na bytovém domě, zvaném **obecnák**, tak i na budově pošty, budově staré školy, ale i na místních komunikacích. Zvláště bychom chtěli pokračovat v úpravě ulice **Kláškovy** směrem k písku a ulice **Antonína Kopeckého** směrem na Šibaník. K tomu, aby se záměr obecního zastupitelstva dařil během roku realizovat, je zapotřebí nejen **finančních prostředků**, ale hlavně **ochotných a pracovitých rukou**. A to je v našich podmínkách to nejpodstatnější.

Vážení spoluobčané, prosím Vás o pomoc, neodsílejte ji,

když jste o ni požádali, a pomozte na věcech prospěšných ne
jedinci, ale celému Hrádku.

Za Vaši spolupráci na věcech společných Vám předem
děkuji.

Josef S V A T O Ň
starosta obce

V KAŽDÉM OBDOBÍ . . .

V každém období našich dějin, ať bylo radostné, nebo
smutné, klidné, nebo bouřlivé, hleděli vždy lidé s velkou
nadějí do budoucnosti. To jim dodávalo síly.

Naší budoucností jsou děti, které by měly žít již ve sku-
tečně nové společnosti, s lepšími vztahy mezi lidmi. Děti, které
jsou neposkvrněné, čisté. A na nás dospělých je, abychom je
vedli po cestách rovných a přímých. K jejich výchově se musí
spojit rodina, škola a společnost. Dětem musíme zajistit
nejen klidné a jisté životní prostředí, ale i lásku a
trašlivost nás všech. Takové požadavky vznášel již před
stoletími Jan Ámos Komenský, který dobře věděl, že jak
zasejeme, tak budeme i sklízet.

Myslím, že na Novém Hrádku je přístup rodičů, školy a
společnosti k mládeži dobrý. Rodiče posílají děti do školy
čisté, upravené, o výchovu i prospěch školáček mají zájem.
Škola se snaží o všestranný rozvoj mládeže. Žáci soutěží s
jinými školami v tělovýchově, účastní se matematických olym-
piád, měří své síly v cyklistických dovednostech, znalosti

cizích jazyků a zkouší si své vystoupení, navrhovaná družinou mládeže i při sborovém zpěvu.

Společnost je prezentována Obecním úřadem a jeho pomoc škola je příkladná. Zajišťuje všechny vhodné podmínky pro rozvoj školy. Díky obci a pracovitým lidem v městečku je škola velmi pěkná a my se všemožně budeme snažit, aby z ní vycházeli lidé rovní a pracovití, kteří život obce pozvednou o stupínek výš.

Jaroslav K O L D A
reditel ŠS v Novém Hradku

SPEAKING TRUTH TO POWER

/ Říkej mocným pravdu /

Informace o Dětském slyšení 92

Myšlenka zapojit do diskuse o životním prostředí a rozvoji na nejvyšší úrovni nejen různé skupiny dospělých, ALE TAKÉ DĚTI, vznikla v Norsku během přípravy velké konference o životním prostředí v Bergenu. To bylo v roce 1990. Akce probíhala ve dvou etapách - diskuse mezi dětmi, a samotná dětská slyšení. V této druhé části se 24 norských dětí setkala s nejvýznamnějšími státníky své země. Děti se ptaly na nejručnější věci, které je trápi v oblasti životního prostředí, dospělí museli přímo a pravdivě odpovídat. Dětské slyšení znamenalo velký úspěch a bylo považováno za jednu z neispornějších akcí během Bergenské konference.

Myšlenka Dětského slyšení ze z Norska v zářetí rozletla do celého světa. Není divu, že v letošním roce probíhají akce tohoto typu ve většině zivilizovaných zemí světa. V červnu, tedy zhruba v době, kdy tento zpravodaj vyjde, seje se v Brazílii třetí světová konference o životním prostředí. Československo se samozřejmě také zařadilo mezi ty státy, které hlavní myšlenku Dětského slyšení - ŘÍKEJ MI PRAVDU - přijaly za svou. Všechny československé děti, pokud ovšem chtěly, mohly se v březnu a začátkem dubna obrátit se svými názory a kritickými připomínkami na představitelů svých vlád. Ze ZŠ v Novém Hradku odešlo celkem jednásedmdesát (71) lístků, v některých případech hustě podepsaných konkrétními poznámkami na různé prohlášení proti zdravému životnímu prostředí, a to jak na místní, tak celostátní i světové úrovni. Dovoľte mi, prosím, abych vás seznámila s tím, co vaše děti považují jako odsouzeníhodné. Podotýkám, že se jedná o názory dětí v 5.-8. třídě základní školy.

ODSUZUJE

CELKEM

- černé skládky	45
- znečištění ovzduší emisemi.....	27
- vypouštění a házení odpadu do řek a vod.....	25
- poškozování mechanické i chemické lesů a rostl.	22
- mytí aut a vodních tanků.....	15
- vypalování staré trávy.....	14

VADÍ

CELKEM

- kouření cigaret.....	2
- používání sprejů a poškozování ozónové vrstvy ..	6
- automobilismus a její doprovázející škodliviny..	6
- nadměrná chemizace a postřiky v zemědělské výrobě, prach, sůl a hluk na silnicích a ulicích..	6
- nepříjemnost odlučovačů kouřových zplodin a čistíček odpadních vod	5
- lhostejnost a bezohlednost lidí.....	4
- Jan Peři, ne činy.....	4
- nevhodná zástavba.....	3

- nepořádek v obci..... 2

Děle některé děti odsuzují např. alkoholismus, týrání zvířat, ale kupodivu také nutnost třidit odpad ne dále použitelný a nepoužitelný, někomu vadí poplatky, byť symbolické, za ukládání komunálního odpadu, jinému plánovaná daň za znečištění ovzduší.

Nespek třidění a separovaný sběr odpadků kladně hodnotí 5 dětí, zákaz černých skládek, zákon na ochranu zvířat a vysazování nových lesů dalších 6 dětí.

Rovněž 6 dětí si cení toho, že mohou žít na venkově.

Jste překvapeni, co všechno děti sledují a jaký si o nás asi dělají úsudek? JÁ, přiznám se, ani moc ne. A předovst život zase do další generace.

V příné návaznosti na výsledek místního Dětského slyšení napsaly děti dopis starostovi obce. V tomto dopise ho žádají, aby se z titulu své funkce zasadil o rychlé odstranění všech černých skládek v okolí Nového Hrádku. V duchu Dousteauovy nadace Práv budoucích generací zděraznují své PRAVO na neznečištěné a nezamořené prostředí.

Dětské slyšení 92 vyvrcholilo ve dnech 24. 26. dubna celostátním kolem v Praze. 45 dětí z celého Československa se tam setkala v tzv. "parlamentu" s ministry a dalšími osobnostmi veřejného života. Rozprava byla živá a velmi zajímavá. Přítomní dospělci mohli poznat nejen problémy, které tíží děti, ale nepochybně zaznamenali i velký zájem dětí o to, jak budou jejich problémy SKUTEČNĚ ŘEŠENY. Od nás byla do celostátního kola pozvána dvě děvčata, jejich otázky o na "parlamentu" směřovaly k zákonům na ochranu laboratorních a pokusných zvířat, a k možnostem získávání elektrické energie z "čistých" zdrojů.

Celkový dojem z Dětského slyšení byl ohromný. Účast několika tisíc dětí a vysoká úroveň sdělení na místních DS, a konečné pražské finále dávají možnost lehce podlehnout mírnému optimismu pokud jde o vztah té dorůstající generace k životnímu prostředí a Zemi jako takové.

Kaž Bůh dá a my jim máme co předat.

Jana P T Á Č K O V Á

VÁŽENÝ ZÁKAZNÍKU

Přesto, že se snažíme zásobovat náš obchod tak, aby jste byl spokojen, dochází neustále k tomu, že je nedostatek pečiva a mléka na naší prodejně. Chceme Vás ujistit, že ani nám tento problém není zcela lhostejný. Problém je však v tom, že žádný z nás, a dovoluji si podotknout, že ani z Vás, není schopen objednat ani přibližné množství, které se ten den prodá. Bohužel dosud objednávky je třeba upřesňovat u dodavatelů nejméně 48 hod. předem.

Takže, chybí-li jeden den mléko a my ho ihned přiobjednáme, dostaneme zvýšenou dodávku až třetí den, což je samozřejmě pozdě!!!

Samozřejmě, že by bylo ideální, kdybychom si mohli podle zájmu, ještě ten den přiobjednat, ale to zatím není možné. Jediný dodavatel, který se nám snaží opravdu vycházet vstříc, jsou pekárny Slavoňov.

DÍKY ZA TO !!!

Samozřejmě může někdo z Vás namítnout, abychom objednávali pečiva i mléka víc, a to zbyde, abychom zlevnili. K tomu jen několik čísel:

- chléb, který zlevníme na 3.-Kčs. stojí původně 10.-Kčs.
- mléko, které zlevníme na 2.-Kčs. stojí původně přes 6.-Kčs.

Rozdíl si může vypočítat každý sám.

Nechceme se ale jen vymlouvat, nabízíme Vám, naši zákazníci, alespoň prozatímni řešení.

Pokud budete mít obavy, že pečivo nebo mléko v daný den nedostanete, objednejte si je u nás 48 hod. předem a budete mít jistotu, že žádané zboží dostanete. Např. budete-li chtít ml. nebo peč. na středu, objednejte si je nejpozději v pondělí. Pozor, budete-li chtít ml. a peč. na pondělí, je nutno objednat již ve čtvrtek!! Zamluvené zboží je nutno vyzvednout daný den do 11.15 hod., pokud si budete přát zadat zboží do odpoledne, je nutno ho předem zaplatit!! Jelikož se

vyskytly i případy navyzvednutého zboží/.

Víme, že toto řešení není to nejlepší, ale doufáme, že alespoň zčásti pomůže vyřešit tento dlouhotrvající problém.

Budeme rádi, pokud někdo z Vás bude mít lepší nápad a sdělí nám ho. A na závěr bych Vás chtěl o něco poprosit. Pokud se Vám někdy stane, že nesaženete žádnou věc, a navíc jste ještě zatíženi spoustou osobních problémů, navylévejte si svoje emoce na prodávacích.

Zkuste se usmát a říct si, že jednou bude i naše zásobování na takové úrovni jako v cizině. Věřte, že se snažíme pro Vás sehnat opravdu vše co se dá. Je opravdu trávíme v obchodě skoro všechny čas, který máme a že nám tato služba, Vám zákazníkům, miliony nepřináší.

Co přináší například smůla? Mohu říct, že radost, odejde-li někdo od nás spokojen.

Věřím, že nás alespoň zčásti pochopíte a budete spokojeni se službami, které Vám nabízíme

PŘIJÍTE, RÁDI POSLUŽÍME.

Milan ČMÁRA
za různé zboží

VOLBY - PRO NĚKoho HRŮZBA, PRO NĚKoho ŠANCE

A nebo hrozba i šance pro nás pro všechny a zároveň. Je vám už to stále nabádání koho, proč a co tak nepřijemné jako smůla? Televize, rozhlas, noviny. myslím, že to bohatě stačí. Frymburské ozvěny se tentokrát předvolební kampaně asi nezúčastní. Místo různých hesel a sloganů bych Vám ráda nabídla něco jiného, snadného, prostého, milého.

Dovoluji, prosím, abych Vám přečetla kousek první kapitoly knížky s názvem Všechno, co opravdu potřebuju, jsem se

naučil v mateřské škole. Napsal jí Američan Robert Fulghum.
"...Všechno, co opravdu potřebuju znát o tom, jak žít, co
dělat a jak vůbec být, jsem se naučil v mateřské
školce. Moudrost mě nečekala na vrcholu hory zvané
postgraduál, ale na pískovišti v nedělní škole. Tohle jsem se
tam naučil:

- O všechno se rozděli.
- Hraj šár.
- Nikoho nebij.
- Vracej věci tam, kdes je našel.
- Uklízej po sobě.
- Neber si nic, co ti nepatří.
- Když někomu ublížíš, řekni promiň.
- Před jídlem si umyj ruce.
- Splachuj.
- Teplé kolíčky a studené mléko ti udělají dobře.
- Žij vyrovnaně - trochu se uč, trochu přemýšlej a každý den
si trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj a
pracuj.
- Každý den odpoledne si zdřímni.
- Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytni se
někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.
- Nepřestávej šasnout. Vzpomeň si na semínko v plastickém
kelímku - kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a
nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví.
- Zlaté rybičky, křepci a bílé pyšky a dokonce i to semínko v
plastickém kelímku - všichni umřou. My také.
- A nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první
slovo, které ses naučil - největší slovo ze všech

D Í V E J S E.

Všechno, co potřebujete znát, tam někde je. Slušnost,
láska a zásady hygieny. Ekologie, politika, rovnost a
rozumný život.

Vyberte si kterékoliv z těchto pravidel a řekněte to
složitými dospělými výrazy a vztáhněte si to na svůj život v
rodině nebo v práci, na svou vládu nebo na svůj svět a
uvědomte, že to platí, je to jasné a sadí to. A představte
si, co lepší by byl svět, kdybychom si všichni - na celém
světě - každý den ve tři odpoledne dali koláček a mléko a pak

si lehli a zdřímali si s polštářkem pod hlavou. Nebo kdyby základní politikou všech vlád bylo vědycky vracet věci nazpátek a uklízet po sobě. A stále ještě platí - bez ohledu na to, kolik vám je let - že když vyrazíte do světa,

" Nejlepší je chytit někoho za ruku a držet se pohradě ".

Konec citace. Je nutné k tomu ještě něco dodávat?

VÝZVA VŠEM HRÁDOVÁKŮM

Kdo z Vás by měl možnost a byl zároveň ochoten ubytovat ve svém domě či chalupě návštěvníky Frymburských slavností, ať laskavě sdělí počet míst a cenu za nocleh J. Ptáčkové.

Děkujeme předem za ty, jimiž svým porozuměním umožníte prožít Frymburské slavnosti až do konce.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Srdčně blahopřejeme všem našim spoluobčanům, kteří nedávno oslavili či zatím oslaví své 80-té a vyšší narozeniny:

Marie Šmolová	Nový Hrádek - Dlouhé čp.9	7.4.1905
Ludmila Kuncová	Nový Hrádek - Dlouhé čp.16	10.4.1912
Antonie Majdlová	Nový Hrádek , čp.58	15.4.1909
Karel Teichman	Nový Hrádek , čp.273	19.4.1896
Marie Balcarová	Nový Hrádek , čp.175	23.4.1910
Marie Šotolová	Nový Hrádek , čp.152	1.5.1907
Antonín Přibyl	Nový Hrádek , čp.47	10.6.1909
Antonie Balcarová	Nový Hrádek , čp.222	14.6.1910
Jan Machovec	Nový Hrádek - Krahulčí čp.2	26.6.1910
Anna Frišlová	Nový Hrádek , čp.103	27.6.1910

15.února 1992 se svým šťastným rodičům narodila **Lucie TRÁVNIČKOVÁ** - " Ať Ti je na světě hezky, Lucinko "

14.dubna 1992 zemřel pan František Balcar z Nikulášova kopce. Pozůstatkem vyjadřujeme upřímnou soustrast.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Srdčně blahopřejeme všem našim spoluobčanům, kteří nedávno oslavili či zatím oslaví své 80-té a vyšší narozeniny:

Marie Šmolová	Nový Hrádek - Dlouhé čp.9	7.4.1905
Ludmila Kuncová	Nový Hrádek - Dlouhé čp.16	10.4.1912
Antonie Majdlová	Nový Hrádek , čp.58	15.4.1909
Karel Teichman	Nový Hrádek , čp.273	19.4.1896
Marie Balcarová	Nový Hrádek , čp.175	23.4.1910
Marie Šotolová	Nový Hrádek , čp.152	1.5.1907
Antonín Přebyl	Nový Hrádek , čp.47	10.6.1909
Antonie Balcarová	Nový Hrádek , čp.222	14.6.1910
Jan Machovec	Nový Hrádek - Krahulčí čp.2	26.6.1910
Anna Frlíková	Nový Hrádek , čp.103	27.6.1910

15.února 1992 se svým šťastným rodičům narodila **Lucie TRÁVNIČKOVÁ** - " Ať Ti je na světě hezky, Lucínko "

14.dubna 1992 zemřel pan František Balcar z Nikulášova kopce. Pozůstatkem vyjadřujeme upřímnou soustrast.

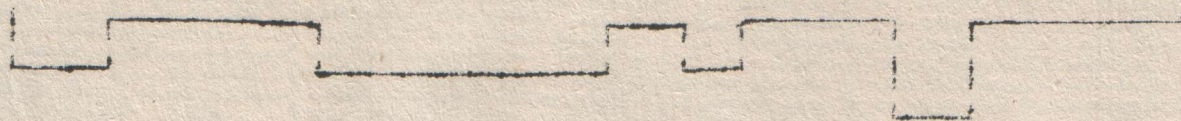

11111111 NABÍDKA 11111111

MÁTE JEŠTĚ CHVÍLKU ČAS ?

CHCETE PRO SEBE NĚCO UDĚLAT ?

POTŘEBUJETE ROZŠÍŘIT OKRUH SVÝCH SCHOPNOSTÍ?

**A N O ? - TO JE VYNIKAJÍCÍ. NABÍDNU VÁM Tedy NĚKOLIK
MOŽNOSTÍ.**

Po prázdninách mám v úmyslu zahájit - budete-li mít zájem -
tyto školy:

- **AUTOŠKOLA** - získání řidičského průkazu na auto i moto v
místě, učitelby dojížděl za svou skupinou na Hrádek. Cena
podle dohody a počtu žáků.
- **ŠKOLA ASERTIVITY** - aneb umění zdravého sebeprosazování.
Zvláště vhodné pro soukromé podnikatele, manažery, dále
pro ty, kteří cítí, že nám na venkově v porovnání s městem
jaksi ujíždí vlak, a pro všechny, kteří se nechtějí
poitnout či setrvat v nerovnoprávném postavení.
- **ZÁKLADNÍ HUDEBNÍ A RYTMICKÁ PŘÍPRAVA** - pro předškolní
děti. Malá vrátka do světa muziky, rozvíjení a zdokonalení
hudebního citu, který v dětech od 3 let pěstuje mateřská
škola. Pro nejmenší děti a především pro ty, které jsou
doma a do školky nechodí.

Zájemci o jednotlivé školy - hláste se, prosím,
zatím orientačně písemně na adresu
KaSS. Jana Ptáčekové, Nový Hrádek.

PROTI ŠKŮDCŮM

" DOBRÁ RADA NAD ZLATO, ANEB PROTI ŠKŮDCŮM KVĚTINOU "

Chcete uchránit svou zeleninu na zahrádce před škůdci a při tom nepoužívat chemické jedy? Využijte rostliny, které na škůdce a některé choroby působí odpudivě. V zahrádce se tyto "statečné" rostliny vysazují buď mezi řádky "chráněných" rostlin nebo do ohrady záhonu.

Příklady: - celer chrání košťáloviny před drapčíky. Většinu živočišných půdních škůdců odpuzuje afrikán. Zvláště účinný je proti pornavám chrousta, drátovcům a mnohožka. Slimáky odpuzuje šalvěj lékařská, vzop lékařský, tymián, kerblík a hořčice bílá. Proti mšicím vysazujte brutnák lékařský nebo satirejku zahradní. Pelyněk černobíl ochraňuje rybíz proti rzi rybízové. Cibule a česnek odpuzují myši, hrabuše a šneky a vysázené mezi jahody chrání proti plísni šedé stejně jako pažitka. Jednou z velice "aktivních" rostlin využívaných v biologické ochraně je i měsíček zahradní, který poskytuje ochranu jahodám, košťálovinám, okurkám, rajčatům, a hrachu proti listovým mšicím, mšici krvavé, housenkám, šnekům mravencům a myším.

Ing. Hana Uhřířová

týdeník Rozhlas č. 20

Frymburské ozvěny č. 2 v roce 1992 vydává KsSS MH

Redakční rada: J. Ptáčková-šéfredaktor, J. Hlaváček,

Vr. Ptáček

Registrační číslo 40/91, cena jednoho výtisku 3,- Kčs

Uzávěrka příštího čísla - 10. srpna 1992